

Posudek na diplomovou práci kolegyně Bc. Jany Veselé „Filosofické náměty z vybraných filosofických děl Milana Kundery

Jak známo, Milan Kundera, patří k výrazným filosofujícím slavným literátům posledního století, a to ve světovém měřítku. Jeho životní příběh prizmatem filosofickým nám předložila kolegyně Bc. Jana Veselá ve své diplomové práci. Její vhled do filosofických rezonancí vlastně afikuje celou rozsáhlou tvorbu tohoto brněnského rodáka, protože jak autorka přesně postihla, Milan Kundera byl velmi silně poznamenán dějinami filosofie a později především filosofií existenciální, jmenovitě to byl Martin Heidegger. Kundera je osloven Sókratem, Platoňem, Parmenidem a Herakleitem, tak je tomu téměř u všech velkých filosofických osobnosti minulého století. Zná naprosto niterně myšlení Friedricha Nietzscheho.

Autorka této diplomové práce nás provází životem Milana Kundery v různých obdobích v Československu a později v Paříži. Kolegyně Bc. Jana Veselá přesně ukazuje čtenáři, jak se v Kunderově myšlení rodily fenomény z Parmenidovy teze, že „nic není“ a vše je bytím, což konvenuje posléze s heideggerovským bytím, jež je pojato jako plná nicota, která se před člověkem otvírá v bytí ke smrti, v úzkosti zvané „die Furcht“. Uvědomuje si, že problém času z Bergsona v Proustově prolongaci můžeme potkat v Kunderových románech se stejnou hloubkou pochopení jako je tomu u M. Heideggera. „Nesnesitelná lehkost bytí“ je „die Lichtung“ – tedy to, skrz co se ukazují jsoucna a jejich pomíjivost, kterou naše lidské oko nemůže zahlédnout; žijeme totiž v jiné časovosti, v existenciální, která nás spoutala fenomény jako je „das Ge-stell a „die Machenschaft“, aniž o tom něco víme. Diplomová práce je napsána systematicky, je provázena vývojem Kunderovy filosofické existenciální reflexe u jeho románových hrdinů, z nichž k nám, jako k čtenářům, proniká samotná osobnost Milana Kundery jako spisovatele a filosofa v jednom. Předložená práce je důkazem, že autorka dobře tyto souvislosti pochopila, dobře je pojmenovala a interpretovala v poloze, jež nám umožnila pochopit rozporuplnou osobitou životní pouť tohoto, snad nejslavnějšího spisovatele posledních sedmdesáti let. Práce je přehledná, napsána dobrým jazykem, je poctivá a hluboká.

V každém případě ji doporučuji k obhajobě s nárokem na to nejvyšší ohodnocení s touto otázkou do rozpravy: Proč je bytí tak „nesnesitelně lehké“ u Heideggera i u Milana Kundery?

V Praze dne 25. 12. 2022 Prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

